

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobce: **D. V.**
zastoupen advokátkou Mgr. Lenkou Bobaj Žváčkovou
sídlem Heršpická 800/6, 639 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí, IČ 00551023**
sídlem Na Poříčním Právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2020, č. j. MPSV-2020/172714-919

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 24. 8. 2020, č.j. MPSV-2020/172714-919 se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci k rukám jeho právní zástupkyně Mgr. Lenky Bobaj Žváčkové, advokátky, náklady řízení ve výši 6.800 Kč, a to ve lhůtě do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Úřad práce ČR – Krajská pobočka v Pardubicích, kontaktní pracoviště Ústí nad Orlicí (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) rozhodnutím ze dne 30. 4. 2020, čj. 3734/2020/UNO, rozhodl o žádosti žalobce o změnu výše příspěvku na péči dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „*zákon o sociálních službách*“) tak, že žádost žalobce zamítl a příspěvek na péči bude žalobci poskytován nadále ve výši 4.400 Kč měsíčně. Po posouzení žádosti totiž uzavřel, že žalobce z důvodu nepříznivého zdravotního stavu potřebuje ve smyslu § 9 citovaného zákona pomoc celkem v šesti základních životních potřebách a jedná se tak o středně těžkou závislost.
2. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého opatrovníka odvolání, které žalovaný zamítl. V odvolání bylo namítáno, že od roku 2018 se situace podstatně zhoršila. Ke stávajícím problémům se zvládáním základních životních potřeb se přidala ještě komplikace se stravováním. Žalobce má spodní i horní plnou zubní protézu, kterou však odmítá používat. Při stravování se dusí, strava mu musí být porcována. V rámci nového posudku však tato skutečnost nebyla brána v úvahu. Dožaduje se tedy změny a přiznání III. stupně závislosti.
3. Žalovaný v odvolacím řízení za účelem posouzení stupně závislosti požádal o posouzení posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „*PK MPSV*“). Posudek byl zpracován dne 11. 8. 2020 se závěrem, který odpovídal prvotnímu hodnocení s tím, že žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nezvládá šest základních potřeb (orientace, komunikace, oblékání a obouvání, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost). Na základě posudku PK MPSV žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění uvedl, že citovaný posudek PK MPSV reflektuje i sociální šetření Úřadu práce. Posudek označil žalovaný za stěžejní důkazní prostředek s tím, že jej má za úplný a přesvědčivý.
4. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou dle § 65 s.ř.s. Soud věc přezkoumal v mezích v žalobě uvedených žalobních bodů.
5. V žalobě uvádí, že se správní orgány nijak nevypořádaly s předloženými důkazy – lékařskými zprávami MUDr. P. V. a MUDr. M. B.. Správní orgán I. stupně pouze zkonstatoval tyto zprávy ve výčtu podkladů o zdravotním stavu. Neuvedl však, co z těchto zpráv zjistil. Žalovaný pak toto pochybení prvostupňového orgánu nijak nenapravil. Správní orgány se tedy nezabývaly rozporem obsahu těchto zpráv, dle nichž potřebuje žalobce pomoc i při stravování, se závěry posudkových zpráv, dle nichž taková pomoc v případě žalobce nutná není. Poukázal i na to, že z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů není zřejmé, co bylo zjištěno v rámci sociálního šetření, jaké z něho byly vyvozeny závěry a jak se projevily v konečném rozhodnutí. V obou rozhodnutích správní orgány pouze doslovně převzaly odůvodnění PK MPSV. Správní orgán je však povinen své závěry řádně odůvodnit, a to zvláště v situaci, kdy závěry posudku PK MPSV jsou v rozporu s jinými důkazy. Pokud jde o posudek PK MPSV, žalobce jej za úplný a přesvědčivý nepovažuje. PK MPSV se nevypořádala s výše citovanými lékařskými zprávami, navíc žalobce ani osobně neviděla a nevyšetřila. Závěr posudku byl pak pro žalobce překvapivý, když v rámci sociálního šetření sociální pracovnice uznala, že žalobce skutečně není schopen sám zvládat stravování. Odůvodnění PK MPSV ohledně zvládání stravování s poukazem, že u žalobce nedošlo k hmotnostním úbytkům s následnou kachektizací, je absurdní. Pečující osoby nemohou nechat žalobce při stravování bez potřebného dohledu.

6. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Popsal průběh řízení, odkázal na zpracovaný posudek PK MPSV a citoval z něj. PK MPSV podle žalovaného nashromáždila dostatek důkazů k posouzení zdravotního stavu žalobce. Stran zvládání stravování jako životní potřeby žalobce vytrhává některá tvrzení PK MPSV z kontextu. PK MPSV i žalovaný dostatečně odůvodnily, proč tuto potřebu považují u žalobce za zvládanou. Posudek tak považuje žalovaného za úplný a přesvědčivý, neboť se v něm PK MPSV vyjádřila ke všem sporovaným základním životním potřebám a vycházela přitom z lékařské zprávy MUDr. V. Žalobce v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí nic nenamítal, nedoložil případné nové důkazy. Je logické, že žalovaný s ohledem na specifickou zdravotní stav žalobce přesně cituje znění posudkového zhodnocení. Pokud jde o namítanou neúčast při jednání posudkové komise, žalovaný k tomu sdělil, že žalobce ani jeho opatrovník na osobním vyšetření či návštěvě u PK MPSV netrvaly. Žalovaný má tedy za to, že posouzení stupně závislosti žalobce vychází z platných právních norem a odpovídá odborným posudkovým kritériím. Proto navrhl žalobu zamítnout.
7. Z předložených správních spisů zjistil soud následující pro věc rozhodné skutečnosti. Žalobce podal dne 5. 2. 2020 návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách. Sociální šetření k žádosti proběhlo dne 19. 2. 2020. V záznamu o sociálním šetření sociální pracovníce k potřebě stravování uvedla, že žalobce se dokáže například zadávat polévkou, pije z hrnku a vše mu teče, protézu si vždy vyndá z pusy a neuvědomí si, že má hlad.
8. Podle posudku OSSZ v Ústí nad Orlicí ze dne 3. 4. 2020 byl žalobce považován za tzv. osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc při orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, péči o zdraví, osobních aktivitách a péči o domácnost (nezvládá šest potřeb). Posudek vycházel ze zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. M. B., lékařské zprávy MUDr. P. V. a ze sociálního šetření.
9. Správní orgán I. stupně poté dne 30. 4. 2020 vydal rozhodnutí popsané v odstavci 1 odůvodnění tohoto rozsudku. V rámci řízení o odvolání žalobce posuzovala jeho zdravotní stav posudková komise MPSV na základě dosud shromážděné dokumentace a znaleckého posudku MUDr. Š. z oboru psychiatrie ze dne 23. 7. 2016. Posudek ve věci zdravotního stavu žalobkyně vydala posudková komise dne 11. 8. 2020. Zdravotní stav žalobce hodnotila jako dlouhodobě nepříznivý, vyžadující každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, dospěla k závěru, že žalobce nezvládá šest základních životních potřeb, a to orientaci, komunikaci, oblékání a obouvání, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Stravování podle posudku PK MPSV žalobce zvládá. Posudková komise uvedla, že se jedná o schopnost vlastní konzumace již připravených nápojů a stravy. Žalobce je podle posudku schopen vybrat si hotovou stravu v pevném i tekutém stavu, dát na talíř, nalít nápoj, je také schopen rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji. Vyndávání umělého chrupu a hltání nedostatečně rozmělněné stravy s následným dáváním není důvodem k uznání úkonu této životní potřeby, a to zvláště v případě, kdy u žalobce nedochází k hmotnostním úbytkům s následnou kachektizací. Nutnost porcování stravy není podle posudku relevantní ve vztahu k fyzické schopnosti dospělého člověka bez postižení svalstva a úchopové schopnosti horních končetin.
10. Předmětem žalovaného rozhodnutí je rozhodnutí o příspěvku na péči dle zákona o sociálních službách, přičemž i v tomto řízení platí zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,

v platném znění (dále jen „správní řád“). Proto i v tomto řízení platila pro správní orgány povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu) a povinnost koncipovat odůvodnění rozhodnutí tak, aby korespondovalo se správním spisem a bylo plně přezkoumatelné, slovy zákona uvést v něm „*důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí*“ (§ 68 odst. 3 správního řádu).

11. V řízení byly sice shromážděny ty podklady, které zákon správnímu orgánu ukládá, tedy bylo provedeno sociální šetření a byl vyžádán posudek posudkové komise MPSV k posouzení stupně závislosti žalobce (§ 26 a § 28 zákona o sociálních službách), avšak tím nebyly povinnosti správního orgánu vyčerpány.
12. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách „Osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve:
 - a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
 - b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
 - c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
 - d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.“
13. Podle § 8 odst. 4 téhož zákona „Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“
14. Podle § 8 odst. 5 téhož zákona „Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.“
15. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení upravuje vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se dle § 1 odst. 4 uvedené vyhlášky považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím

specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu (zvýraznění doplnil soud).

16. Příloha č. 1 této vyhlášky upravuje určitý základní rozsah zvládání základních životních potřeb a vymezuje aktivity, které by měl žadatel o příspěvek na péči zvládat, aby byl schopen si samostatně obstarat konkrétní životní potřebu. Je přitom potřeba zdůraznit, že zákon o sociálních službách vyžaduje pro případné přiznání stupně závislosti neschopnost zvládání základních životních potřeb v přijatelném standardu, tj. pouze v určitém základním rozsahu, nikoliv v rozsahu, v jakém by si tyto potřeby byla posuzovaná osoba schopna obstarávat v případě absence zdravotního postižení (viz rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2014, čj. 1 Ads 86/2014-40).
17. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách správní orgán I. stupně při posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby pro účely přiznání příspěvku na péči vychází ze *zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře*. Z těchto podkladů vychází následně také odvolací správní orgán (srov. též rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2009, čj. 4 Ads 50/2009-63).
18. Pro posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči je třeba odborných medicínských znalostí, kterými disponují speciální posudkové komise. Pro účely odvolacího správního řízení, jehož předmětem je příspěvek na péči, posuzuje zdravotní stav osoby posudková komise zřízená žalovaným na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v relevantním znění. V řízeních, v rámci nichž je rozhodováno o příspěvku na péči, se musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Stěžejním důkazem v tomto řízení je lékařský posudek, a proto je na něho kladen požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53). Tento požadavek vychází z premisy, že odborné závěry, které jsou v posudcích vysloveny, nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů či soudů, neboť ty k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24). V řízeních o žalobách proti rozhodnutím, jež jsou založeny na zmíněných posudcích, správní soudy podrobují posudky testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34, ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37, ze dne 26. 3. 2015, č. j. 4 Ads 263/2014-60, anebo ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 217/2014-23). Aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 Ads 156/2014-28). V souladu s § 2a vyhlášky posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014 - 37). Nezvládnutí byť jen jedné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky). Jestliže na základě lékařských podkladů lze konstatovat, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá a posudková komise dospěje k závěru, že tato životní potřeba je i přesto zvládána, musí tento závěr dostatečně

a přesvědčivě zdůvodnit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25).

19. V rozsudku ze dne 25. 4. 2019 čj. 8 Ads 271/2018-34 NSS v odstavcích 23 a 24 v obdobné věci uvedl: *(23) Obsahem posudku PK MPSV ze dne (...) je pouze shrnutí některých lékařských zpráv a protokolu ze sociálního šetření. Aniž by PK MPSV zjištěné skutečnosti jakkoliv hodnotila a konfrontovala je s jednotlivými základními životními potřebami dle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách a jejich obsahovou konkretizací ve vyhlášce, uvedla, že po zhodnocení odborných nálezů a lékařských zpráv lze potvrdit závěr lékaře OSSZ s tím, že stěžovatel nezvládne základní životní potřebu komunikace a osobních aktivit. „Ostatní životní potřeby zvládne samostatně. Údaje matky při soc. šetření v místě docházky do internátní školy, kde tráví ve škole a na internátě 5 dní v týdnu nelze akceptovat jako důvěryhodné.“ To je doprovázeno přílohou tabulkou, která sestává toliko ze seznamu jednotlivých životních potřeb a vedle nich bez bližšího odůvodnění uvedeného závěru buď „zvládá“ či „nezvládá“.*

(24) Takové vypořádání by bylo možné akceptovat tam, kde je zvládání základních životních potřeb zjevné, což však s ohledem na povahu postižení není případ stěžovatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, čj. 10 Ads 160/2014-48). V dané věci tak nelze takový posudek považovat za úplný a přesvědčivý. Kromě naprosté rezignace na jakékoliv hodnocení uvedených skutečností totiž postrádá i jakýkoliv náznak vypořádání námitek stěžovatele, resp. jeho zákonné zástupkyně, která jej zastupovala ve správním řízení i v řízení před krajským soudem. Taková pochybení jsou ostatně výsledovatelná v celém správním řízení, nejen v řízení před žalovaným a jeho posudkovou komisí.

20. Krajský soud hodnotil jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost posudku PK MPSV a rozhodnutí žalovaného ve vztahu k hodnocení schopnosti žalobce zvládat sporně tvrzenou základní životní potřebu – stravování. Shledal, že závěry žalovaného dostatečné nejsou a nezbyvá než přisvědčit námitkám žalobce.
21. V žalovaném rozhodnutí nebyla dostatečně popsána schopnost žalobce ve vztahu k aktivitě – stravování, a to zejména s ohledem na zjištění učiněná v rámci sociálního šetření. Navíc touto vadou trpí i samotný posudek PK MPSV.
22. V odvolacím řízení si žalovaný správně vyžádal posudek příslušné PK MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Žalovaný pak při rozhodování odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně musel vycházet v rámci odvolacích námitek navíc i z posudku příslušné PK MPSV. V této souvislosti je nutné konstatovat, že na rozdíl od přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění, ve kterém si může soud vyžádat v soudním řízení ještě další posudek od příslušné PK MPSV, tak v dané věci takovému postupu brání nedostatek zákonné kompetence PK MPSV. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění, posuzuje posudková komise MPSV svými posudkovými komisemi zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního pouze ve věcech důchodového pojištění, přičemž v dané věci, tj. pro účely rozhodování o příspěvku na péči, může být posudek PK MPSV vyžádán pouze pro účely odvolacího řízení správního. Proto tím spíše

správní orgán v tomto řízení musí vycházet pouze z takového posudku PK MPSV, který je nejen úplný, čili obsahuje veškerou dostupnou zdravotnickou dokumentaci, ale zejména musí splňovat požadavek přesvědčivosti, tzn., že musí obsahovat náležité a logické zdůvodnění svých posudkových závěrů. Pokud tomu tak není, nemůže již správní orgán nahradit činnosti PK MPSV, ale musí nedostatky jeho posudku odstranit, a to za pomoci zejména dalšího revizního posudku PK MPSV, a to od jiné PK MPSV, ev. i znaleckého posudku. Pokud správní orgán opře své závěry o posudek se zmíněnými nedostatky, nemůže již soud v soudním řízení tyto sám odstranit, neboť ani soud nemůže suplovat činnost posudkových komisí MPSV a nemůže si sám vyžádat doplněk posudku či revizní posudek PK MPSV. Je totiž nesporné, že rozhodnutí v dané věci je závislé především na odborném lékařském posouzení, k němuž je ze zákona povolána právě posudková komise, jedná se tedy o stěžejní důkaz. Pokud již posudek PK MPSV vykazuje vady mající základ v nedostatečném odůvodnění a nepřezkoumatelnosti přenesse tyto vady i do rozhodnutí žalované.

23. V rozsudku ze dne 29. 9. 2015 čj. 4 Ads 167/2015-27 v bodě 47 NSS uvedl: *Nejvyšší správní soud v této námitce neshledává rozpor se stěžovatelem v tom, že hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby v kontextu výše citovaných zákonných kritérií je úkolem posudkové komise. Jak bylo výše uvedeno, soudy nemají potřebné znalosti pro hodnocení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jeho vlivu na schopnost zvládat základní životní potřeby a pro hodnocení stupně bio-psycho-sociálního vývoje dítěte. Nejvyšší správní soud proto postrádá především v lékařském posudku ze dne (...) závěry, zda žalobce základní životní potřeby konkretizované výše nezvládá z jiných než zdravotních důvodů a je-li pomoc, dohled či péče vzhledem k věku a zdravotním omezením standardní či mimořádná. Z vlastního posudkového hodnocení, které začíná na str. 6 lékařského posudku, přitom nejsou zřejmé žádné konkrétní skutečnosti, které by mohly být oporou pro aplikaci citovaných zákonných ustanovení. Správní soudy nejsou pomyslnou třetí instancí, která by měla za úkol zhojit pochybení správních orgánů při posouzení zdravotního stavu žalobce, ale orgány příslušející k soudní moci, které poskytují ochranu veřejným subjektivním právům (§ 2 s. ř. s.). Není proto možné klást krajskému soudu k tíži, že nedoplnil svými úvahami předložený posudek, který nebyl dostatečně přesvědčivý a úplný, jak vyžaduje judikatura zdejšího soudu.*
24. Krajský soud je nucen v nyní souzené věci konstatovat, že i dotčený posudek PK MPSV ze dne 11. 8. 2020, tedy podklad, ze kterého žalovaný vycházel, trpí výše uvedenými nedostatky, když sice odkazuje na zmíněné sociální šetření a lékařské zprávy, avšak nedostatečně hodnotí schopnosti žalobce při zvládání základních životních potřeb, které byly hodnoceny jako ty, které žalobce zvládá – v tomto případě se jednalo o spornou položku stravování. V posudku PK MPSV zcela absentuje vysvětlení rozporu mezi jejím závěrem o schopnosti žalobce se stravovat a mezi zjištěními ze sociálního šetření, z něhož vyplývá, že žalobce potřebuje u této posuzované aktivity stálý dohled a pomoc, jinak se není schopen bez obtíží stravovat. Byť PK MPSV uvedla jako podklad svého hodnocení předmětné sociální šetření, nikde v textu posudku již není popsáno, jak tento podklad hodnotila, resp. jak se tento podklad projevil při jejím hodnocení zdravotního stavu žalobce ve vztahu k přiznání příspěvku na péči. Přitom je podle soudu zřejmé, že výsledek sociálního šetření je v případě posouzení zdravotního stavu s ohledem na přiznání příspěvku na péči významným podkladem. Pokud PK MPSV a následně žalovaný dospějí k závěru ohledně zvládání konkrétní potřeby, který je v rozporu se zjištěními získanými

v rámci sociálního šetření, jsou povinni tyto rozpory vysvětlit. PK MPSV však v nyní projednávané věci tento rozpor nevysvětlila.

25. Neučinil tak ani žalovaný. Odvolací orgán totiž z převážné části rezignoval na posouzení všech důkazů ve vzájemné souvislosti a vystačil si s posudkem zpracovaným PK MPSV. To je však v rozporu s § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, který platí i pro odvolací řízení. Navíc se odvolací orgán nedostatečně vypořádal s přesvědčivostí a úplností posudku, kdy se omezil na stručné konstatování, že posudek těmto požadavkům vyhovuje. Odvolací orgán tak jen mechanicky vzal za své závěry Posudkové komise MPSV v posudku, aniž by se blíže zabýval právě rozporem mezi závěry PK MPSV a zjištěními ze sociálního šetření.
26. Soud tedy uzavírá s ohledem na to, co shora uvedl, že posudek PK MPSV ze dne 19. 9. 2018 prozatím nepokládá za posudek úplný a přesvědčivý, když základním předpokladem pro to, aby správní orgán i soud mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na výsledek sociálního šetření. K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.
27. Krajský soud není oprávněn hodnotit detailně lékařské zprávy, výsledky sociálního šetření, případné další zprávy. Další zhodnocení obsahu těchto podkladů proto již bude na posudkové komisi a potažmo dále správních orgánů, přičemž tato potřeba doplnění zásadního skutkového stavu byla důvodem pro zrušení žalovaného rozhodnutí a vrácení žalovanému správnímu orgánu (§ 78 odst. 4 s.ř.s.).
28. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu vysloveným v tomto zrušujícím rozsudku. Bude tedy zřejmě na místě posudek PK MPSV doplnit tak, aby bylo zcela jasné, zda žadatel byl či nebyl schopen zvládat životní potřebu – stravování. Teprve po doplnění posudku PK MPSV ČR bude žalovaný moci ve věci vydat nové rozhodnutí. Posouzení zdravotního stavu žalobce považuje soud za otázku odborně medicínskou.
29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, proto mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal náhradu nákladů řízení proti žalovanému.
30. Náklady řízení žalobce představují odměnu 6.200 Kč ze zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3.100 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „vyhláška“), a to za dva úkony právní služby (příprava převzetí zastoupení a sepis žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky, dvakrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 vyhlášky, tedy celkem 600 Kč. Zástupce žalobce není plátcem DPH. Celkové náklady řízení tak činí 6.800 Kč.
31. Soud proto žalovaného zavázal k zaplacení shora uvedených nákladů, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve

spojení s ustanovení § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovení § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, tato lhůta je přiměřená možností žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 19. května 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu